

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumeratiunile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu 3 fl. pre unu tri-
luniu 1 fl. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fl. pre $\frac{1}{2}$ de anu
4 fl. pre unu triluniu 2 fl. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siodeniele si banii de prenu-
meratiune sunt de a se transmite la
Redatiunea direginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Inseratiunile se priimescu cu 7 cr. de
linia, si' 30 cr. taese timbrale.

A P E L U

catra onorabili lectori.

Cu nrulu procsinu (alu 13.) se termina trimes-
trulu **Ianuariu—Martisoru**, 1872. si cu elu spe-
duirea diurnalului nostru catra abonatii pre dísul
trimestru.

Dreptu-ce facemu ocazia on. publicu romanu, a
se abona pre urmatoriulu triluniu **Aprile—Juniu**
1872. cu indatinatulu pretiu, si a nume:

pentru imperiulu Ostr.-Ungari'a cu fl. 1 cr. 50.

„ Romani'a si alte strainetati cu fl. 2 cr. —.

Dloru invetiatori poporali se da favorulu si pre
mai departe. potendu príimi diurnalulu cu diumetatea
pretiului numai, déca voru **dovedi** pauperitatea.

Pretiuurile au a se inaintá catra subseminat'a ani-
nistratiune: *Aradu*, strat'a Teleki-ana, Nrulu 27.

Pre credintia inse nu se mai dá diurnalulu ni-
menui'a. voindu a avé socotelele nóstre curate.

Dupa 10 esemplarie unulu se gratífica ori in
natura, ori in pretiulu equivalentu.

La revedere!

Aministratiunea de la
„Gur'a-Satului“.

LI-A BAGATU PUMNULU IN GURA.

Colo 'n díet'a tierii, 'n care
Unu scandalu grozavu de mare
Se-a 'ntemplatu, — dupa cumu sbéra
Mamelucii nosti d'in tíera —
Fiindu-cà stang'a cu-o trasura
Li-a bagatu pumnulu in gura. . . .

Si-acum' desperati ei striga:
Vai ne-amu pusu de mamaliga. . .
Cà-ci oposi't'a, care
O maiorisamu noi tare,
Nóptea pon' la dóuc óre
Scoteau de-pe noi sudóre. . .

Si-apoi chiaru tat'a Deák
Pari cà l'au bagatu in sacu,
Cà neci gur'a n'a cascatu,
Asiè mi l'au infricatu,
In càtu credeamu mai cà-acusi
Pre toti ne baga 'n amusiu,
Ca rugin'a nóstra 'ntréga
Stàng'a sà ni-o mai diréga. . . .

Vedi deachistii voinici,
Cari altu-cumu sunt priculici,
Si dedati ca ómeni rei
Ca sà fia totu misièi, —
Candu voinici se aretara
Ei delocu „jaj jaj“ strigara,
Cà-ci stangacii cu taría
I-a lovitu in misièlia. . .

Dar' asiè li trebuesce
Mameluciloru d'in Pesce,
Cari 'nainte cu o óra
Credeau cà domnescu popóra, —
De odata se vediura
Cà sunt numai secatura,
Si-acum' stau cu pumnu 'n gura,
Ér' lui baciulu *Vili Vóth*
I dadura preste botu. . . .

Vasiesiu.

Inainte de alegeri.

Sesiunea dietei presinte se pune in cuu adi-mane; preste câteva septemani va fi la ordinea d'lei alegerea reprezentantilor pentru diet'a venitória. Romanii batjocoriti pone la sufletu pr'in constitutiunea dualistica, pre semne, au dóue programe, dupa cari au să purcéda pentru venitriu. Cugetamu a fi tempulu acomodat pentru publicarea ambeloru programe, ca asié publiculu romanu să fia de timpuriu bine informatu:

I.

Programulu activistilor.

Motto: „Totu-deun'a tinenmu cu ministrulu *Oubrasiu*,
Cà nu e putere numai dela — *Deák!*“

1. Activistii voiescu bruderschaft neconditionatu cu stapanitorii si apesatorii magiari; voiescu uniunea, adeca caldarea magiarismului, la care au să conduca tóte natiunalitatile, si in prim'a ordine pre — romani.

2. Voiescu cu trupu cu sufletu sustinerea monstruosului dualismu, adeca eghemoni'a Teutoniloru si Magiariloru asupr'a celor'a-l-alte natiunalitati conlocuitorie.

3. Voiescu d'in tóte poterile a sustinè guvernulu actualu, si turm'a lui; deci pentru ajungerea acestui scopu:

4. Voiescu dediosirea, batjocura si umilirea natiunei romane si a barbatiloru, cari lupta pentru dreptatea si egalitatea ei.

5. Voiescu corumperea poporului cu cele 4. milione d'in fondulu secretu, pentru ca acest'a să aléga totu becsületes magyar-oláh képviselőket.

6. Voiescu despoierea Transilvaniei de autonomi'a sa, si centralisarea toturoru afaceriloru ei in capital'a mongolésca européna.

7. Voiescu sustinerea legéi electorali d'in Transilvania, cà-ci numai estu-modu pr'in desconsiderarea romaniloru se potu alege deputatii dreptu credintiosi guvernului si constitutiunei magiare. — Altcum recunoscu legile electorali d'in Ungaria si Transilvania de cele mai liberali si drepte in tóta Europa.

8. Voiescu ca deputatii alesi să tréca cu totii in turm'a mameluciloru, acolo să nu fia mai intiepti si cu limba mai ascutita de-cátu altii; candu va postí inse interesulu guvernului, să vorbésca, pre o struna cu mamelucii; ér pre romanii nationali să-i indrumeze la Bucuresci. . . .

Aceste si altele sunt punctele cele cunoscute de tóta lumea; mai sunt si altele secrete, cari inca trebue să le cunósca toti activistii, dar cari nu au a se aminti d'in „consideratiuni mai inalte politice“ in programulu acest'a. La totu casulu inse se recere dela unu activistu, să scie pronuciá mantuitoriu cuventu „igen,“ ca unu minimum, ce-lu pretinde parintiesculu guvernulu dela totu romanulu activistu.

II.

Credinti'a politica a natiionalistiloru e cunoscuta dejá de totu sufletulu romanu; ar fi superfluu a o publicá in tóta estinderea ei; totu-si cugetamu a fi la locu urmatóriele:

Program'a natiionalistiloru.

Motto: „Limba natiiei romanesci si a patriei iubire!“

1. Natiunea romana „tieno minte“ de beneficiile si injuriile priimite; infratire voru dá magiariloru, candu o voru meritá-o; deci natiionalistii romani

2. Voiescu deplin'a libertate, fratie, egalitate natiunale; pr'in urmare

3. Voiescu resturnarea sistemului dualisticu; voiescu autonomi'a Transilvaniei si inaugurarea sistemului federalisticu, ca uniculu ce póte indestulí tóte natiionali-

tatile si ascurá pre venitriu existinti'a natiuniloru conlocuitorie contr'a navalirei burcusiloru si cozaciloru. . . .

4. Voiescu respectarea intereselor natiunali pre terenulu politicu, sociale, scolasticu si basericescu.

5. Voiescu ca să impartasiésca d'in ajutórele statului tóte institutiunile, basericele, scólele romanesci in proportiunea greutatiloru ce apésa natiunea romana.

6. Voiescu a luptá cu tóte midilócele legali contr'a guvernului si sistemului actualu.

Si le voiescu tóte aceste, pentru-cà sunt convinsi, cum-cà pretindu numai dreptate si veritate. — sunt convinsi, cum-cà statulu numai atunci póte fi fericitu, candu se bucura de binéfacerile lui tóte popórele, cari contribuescu la sustinerea lui cu poterile materiale si spirituali, cu averea si cu sangele. . . .

* * *

Cetatieni alegatori! éca programele, cari vi sunt deschise. — Care contine iubirea de limba, natiune si patria? — judecati! Cari barbati lucra pentru bunastarea patriei si pentru interesulu poporului romanu? — alegeti!!

IN SEPTEMAN'A MARE.

Manca pesce 'n locu de carne
Si se 'ndópa cu siampane
Pone ce se-au imbetatu,
Candu apoi se iau de capu;
Pe urma de superare
Se ducu la vre-o fétá mare,
Candu parintii-i nu-su a casa,
Unde superarea-o lasa.
De-acolo apoi pornescu
Si vinu de ne spovedescu,
Cà-ci ast'a-e aloru chiamare
Candu e septeman'a mare!!

Giguri-Miguri.

*(Nomen et omen.) In privinti'a contrastului ce se afla câte-odata intre numele si caracterulu unei persóne, éca ce naréza diurnalulu „Constitution.“ Pellissier, a carui asprime si misantropia au devenitu proverbiale, se aflá intr'o di in Tuillerii inaintea ex-imperatorului si i díse: „Curiosu. fórté curiosu!“ — Ce e? întrebá Napoleon. — „Ah, istoriór'a cea mai picanta d'in lume.“ — Ei bine! dar care e? — „E pré comicu, curatu de innebunitu!“ — „No să vorbesci odata?“ Uite Majestate, inaintea D-vóstra stau trei maresali ai Franciei: Randon, Canrobert si eu! — „Ei si?“ — Randon, renumitul Randon, se numesce *Cesare*. Dar ce dracu a cuce-ritu elu vre-odata?!“ Randon increti fruntea. — „Si Canrobert, Majestate, Canrobert se numesce *Certain* (Siguru, decisu); elu care intre toti genaralii e celu mai nedecisu.“ — Canrobert rosi ca foculu — „Si apoi eu,“ continuá Pellissier, „eu Pellissier me numescu *Aimable!*“ (Placutu.)

La acést'a declaratiune toti se inveselira si incepura să rida, afara de Pellissier, care pastrá liniscea de feru.

(□) Pap'a de la Rom'a atát'a se vaieta de seracia si de fóme, încátu déca e adeveru, atunci urmatoriulu lui de síguru va trebui să móra de fóme.

(X) Ministrii unguresci caror'a atát'a li placea si li place altu data a se resmetiá pre bancele loru ministeriali, — mai de una-di nóptea cam prela 2 óre, ti se pareá cà-i vedi siedindu ca nisce criminalisti, cari de abia apuca să scape, si să parasésca bancele de tortura.

. (Ce deosebire este între solgabireu de sasu și unguru?) Solgabireulu de unguru se multimesce cu aceea, ce-i duce cineva, era sasulu dîce: „apoi crediu draga, candu vei veni la mine, mi-vei aduce tu, era candu voiu merge eu la tine, mi-vei dá tu.“ . . .

A N E C D O T A.

Odata unu tieganu spovedindu-se la preotulu romanu, si marturistindu-si mai multe pecate, in canonu i dîse preotulu: „vai mai tiegane, mare peccatosu esci tu! nu e modru să vedi tu faci'a lui Dumnedieu!“ La ce respunse tieganulu: Ha, ha! dara apoi de nu voiu vedé eu faci'a lui, neci elu nu va vedé faciea mea, — si asié va fi un'a pentru alt'a.

Ce tiene pone-e lumea?

Tóte trecu, tóte se ducu,
Pone si unu mamelucu
De prin Pest'a se cam cara
Candu devine de ocara,
Numai darea de portia
Pone-e lumea va să tia!

Situatiunea Européna de acum'a.

Rusi'a se inarméza. Germani'a incasséza. Franci'a speséza. Americ'a pretendéza; ér' Angli'a speculéza. — Turci'a se inmorméntéza. — Ostr.-Ungari'a inca repauséza. Pap'a dela Rom'a dîce că foméza, și Itali'a se demoraliséza. Ér' pre Roman'i a Hopintioier o maltratéza și ciocoi o scandalizéza.

Lucruri ciudate in lume și in tiéra.

Nevést'a cea mai tenera a lui — Pist'a, activist'a de Patri'a, celu pucînu spune francu, ce voiesce, si fore tóta rezerv'a. Despre ea scimu, cumcã numai si numai pre Pist'a lu iubesc, ér' némtiu, transilvanénu — nu-i trebuesce.

Acum'a să ni ierte nóa ori si cine: cum ni vomu poté face óre un'a idea chiara despre tendinti'a activistiloru, — candu „Telegrafulu“ se indragesce in altu-ceva decatu cocón'a, (pardon: menyecske) Patri'a; ér' S. Sa Metianu nu ni spune de feliu, pre cine iubesc, dîce numai, cumcã nici chiaru Dsa nu scie; — apoi, poftimu, se ghicimu dar si să scimu — noi??

Si pe langa tóte aceste sunt activisti si S. Sa Metianu — si Telegrafulu, — si Patri'a!

N'avemu altuceva nimic'a contr'a, numai atát'a amu dori să scimu: 1) Cum, unde, voiescu a fi activisti, si pentru ce? 2) Sora dulce-i óre „Patri'a“ S-tiei Sale, si Telegrafulu nepotu, — séu ba? 3) Pone acum'a n'au observatu óre ventulu ce sufla de catra Vien'a și Bud'a-Pest'a?? . . .

A. si B.

A. Audi că deachistii vreu să puna pre opositionali sub cercetare criminale.

B. Óre pentru ce?

A. Pentru-cã au voitu să omóra.

B. Pre cine rogu-te?

A. Legea nóua electorale.

A. Déca opiniunea publica in Franti'a va remanè totu asié, dupa cumu esiste ea asta-di, apoi de síguru Napoleonu va fi ridicatn pe tronu.

B. Dá, pe tronulu calalloru. . .

TANDA SI MANDA.

T. Éca frate Mando, cá „Albin'a“ a inceputu' acum'a cërta si cu „Romanulu“ d'in Bucuresti. Óre ce i-a mai plesnitu pr'in minte?

M. D'apoi ce ó sã faca serman'a de ea; cá cu diurnalele romane de d'in cõce a gatatu-o si a festelitu-o omu se cade si acum'a nu i-a mai remasu altu ceva, de cátu a se mai face si de risu cu cele de d'in colo.

T. No vedi ast'a póte fi.

T. Cumu vine ast'a fraticã, de eu care atát'a caletorescu pe sate si pr'in orasie, totu-si la neci o posta nu me potu intalni cu „Priculiciu“, cumu me intalnescu de esemplu cu badea „Gur'a-Satului“ si cu alte diurnale romanesci?

M. Pentru-cã vedi elu nu are nasu să calatorésca pre barb'a sa, ci vine totu de-un'a ascunsu si involuitu in scutecele „Albinei.“

T. Acuratu! vedi ast'a nu mi-o intipuisem; de aceea dara e dinsulu asié de catranitu asupr'a badei „Gur'a-Satului.“ de totu scuipa otrava si veninu contr'a lui, incãtu multi se mira de insultele sele priculicesci.

M. Nu au ce se mirã, cá muscatur'a lui nu numai cá nu te ustura, ba inca te face să ridi grozavu de furi'a lui cea naiva.

T. Ha-ha-ha! no vedi de aceea ridea mai de una-di si Vasiesiu asié de la anima. . . .

IDE'A SALTURILORU.

(Discursu nemptiescu, lucratu pre ungu'ra, tradusu pre romanã de unu gentilu-omu, si in fine rostitu intr'unu puiu de mésa red. — de o dama culta.)

Auscultam odata clevetirile si mintiunile unui curtesanu prostu si natareu.

Erau culesc de pre aici, de pre acolo, si finiau totu cu: **si apoi?**

Nu e multu de atunci. Unu anu de betranctie, o cununia improvisata, **si apoi?**

Perderea unei partii sperate! Asemene aducu pre omu adese la diferite idei; asié si eu fusei sedusa pr'in mintiunusulu meu curtesanu a medita a supr'a acestoru cuvinte ponderose: **si apoi?**

Adese ori me intrebam: óre de ce trecu anii asié curundu, dar' nu poteam să-mi esplicu.

In fine mi adusei a minte de: **si apoi?**

Aceste cuvinte — ce se numescu si salturi — mi revocara in memoria adeverulu ce se dîse odata despre mine. **Si apoi?**

Jorai resbunare!

Dar să lasamu aceste. Voiu tacé despre scopulu celu'a, carui i-am descoperitu. Resbunarea dormi lesinata in puiulu mesei pone acun. **Si apoi?**

Prostii se iau de capu, se svadescu, **si apoi?**

Ér' se impaca!

Noi, cei culti?

Auscultãmu de portatorii de mintiuni. **Si apoi?**

Ne prefacemu că suntemu cei mai afabili — sperandu uitare — desè in dosu **Si apoi?**

Facemu vedinte pre la cei batjocoriti — că-ci avemu nasu. . . Ast'a e cultur'a moderna. **Si apoi?**

Pilaritiile batjocorescu strad'a.

Noi pr'in gentili-ómeni in beletristica. Ucigasiiului i rusine de ómeni. **Si apoi?**

Nóa nu, că-ci continuãmu — facieri'a!

Ce e nou in lume si in tiéra?

(†) Foculu d'in diei'a Ungariei totu nu s'a stinsu, *ma Lónyai* torna chiaru oleiu pre deusulu, si pre semne va totu arde si in serbatorile Pascelor.

Deák din ór'a ce vedit prim'a schinteia in camera, o tuli la fuga, si de atunci neci cu funca nu-lu potu aduce indereptu.

Elu, ca uniculu intieptu ce este, o seie pré bine, cumca *Dsa & Comp.* este caus'a incendiului; deci mai consultu vede a fi a iasá pre altii sà se friga, decatu sà fia elu in-si friptu de altii.

In chaosul acest'a fù chiamatu *Ondrasiu*, ca cavaleru si omu istetiù, sà pacalésca pre cei d'in opostiune si sà mantuéscu guvernulu si turm'a de acestu malhour; inse inselatù si cu buzele inflaté fù silitu a merge indereptu la *Vien'a*.

Éta fructele vermenósc a politiceii lui *Ondrasiu* — *Deák Lónyai*! Sà li fia de bine! . . .

(†) Pentru votulu cu „igen“, *Pavelu* are sperantia sà capete o mitra pe capu. — Ceia-l-alti aspiranti *reci-caldi* voru deveni cu totii *infocati*.

(*) Pre *Amadeu* d'in Spani'a voiescu sà-lu tramita in Itali'a; de nu va merge de voia buna in vietia si sanetate, lu tramitu *inpachetatu*.

(**) Guvernulu ciocoiescu d'in Romani'a desfiintieza scólele, alunga tenerimea d'in institute; ér caile ferate romane le da in man'a — strainiloru. Unu diurnalistu natiunalu „rosiu“ face specula cu sabi'a lui *Tudoru Vladimirescu*. „Venitoriu de auru Romani'a are!“

(***) Conducatoriulu politicu alu „Albinei“ serie, cumcà „Priculiculu“ e parte intregitória, adeca suplementu la „Abin'a“ o face *pré tardiu*, cà-ci noi amu spusu-o *de multu*.

(††) „Romanulu“ lauda si batjocoresce pre Magnificenti'a Sa Infalibilulu. — Bine face! Contraria juxta se posita magis elucescunt. . . .

Proverbu falsu.

Cumcà proverb lu: cã vorbirea e argintu, ér tacerca e auru, — este falsu, a doveditu-o mai de una-di partid'a estrema d'in diei'a pestana, facie de partid'a deachiana, candu Dieu deachistiù bucirosu aru fi datu ori-cãtu, nimai sà taca opositionaliù.

Un'a intrebare prospeta.

Déca guvernulu ungurescu cu toti mamelucii sei sacrifica 4 milióne de fiorini, pentru corumperea popóreloru patrici la viitóri'a alegere de deputati: ore mai este sperantia, cà acci'a voru mai sacrificá candu-va si vre unu banutiù pentru cultivarea accoloru popóre d'in patri'a acést'a nefericita???

Fore de pretiu.

Jidanulu: „Handlè, handlè! aveti ce-va batrinu de vchindutu?“

O baba d'in etagiu: „Aida incócca. — avemu nesce fete de datu.“

Jidanulu: Nu trebe la mine ala marfha, nu are acuma m'a pretiu! . . .“

Discursu la comand'a Satului.

Mosiu Ionu: Mái frate *Nicolae*, ore alegerile pentru diei'a viitória, despre care ni totu vorbesce dlu solgabireu, candu se voru tienè la noi éra-si: in *Maiu* séu in *Septemvre*?

Mosiu Nicolae: D'apoi frate *Ioane* tienè se voru candu draeu se voru tienè, cà noi si asiè nu eam *alegemu!*

TRÉNC'A SI PLÉNC'A.

T. Auditu-ai de duclulu de mai de una-di?

F. Ce felu? cine se-a duclatu?

T. Duoi gavaleri de ai nostri d'in *Lugosiù*.

F. Si pentru ce?

T. Pentru unu csárdás dela o petrecere a casinei.

F. Si Dieu se au duclatu? si candu?

T. Dá, a trei'a di dupa provocare, spre onórea loru. éra-si in casina se-au palmuitu cumu se cade.

F. Ah! ce gavalarismu.

Naivitate Copilarésca.

Copil'a: Mam'a e dreptu aceea, cà ca sà póta omulu fi fericitu, trebue sà lase usi'a deschisa nóptea? . . .

Mam'a: Próst'a maicii, dar' cumu ai venitu la ideea acést'a?

Copil'a: Am auditu ieri pre tat'a dicendu catra guvernant'a mea: **Marióra** draga! déca vrei sà **me fericesci**, apoi lasa de séra usi'a la odai'a domniei-tale deschisa. . . .!

Meliti'a Redactiunci.

Nrulu precedinte a intardiéu cu 4. díle, fiindu redactorele diriginte *Stanesca* dusu la diei'a d'in *Pest'a*. Ceremn scusele nóstre.

■ **Mai multor'a:** Dá, mai dispunemu cu esemplarie complete d'in diurnalulu nostru dela 1. Ianuaru incóce.

„La cestiunea teatrului romanu“ in nrulu viitoriu.

Dlui *Majoru* in S. R. -- Cele-l-alte voru urmá. Multumire. Pof-tinu si alta data.

Dlui *El. Bar.* in *Gelou*. -- Te-anu prímitu de abonatu pre intregulu anu, si nrú ti i-amu transmis de la inceputu; nu-ti potemu inse servi en *Calendariulu* cerutu.

Dlui *M. Bidariu* in P. -- Ti-amu inapoiatu p' in posta pretiulu pentru cele 6 esemplarie d'in „*Calendariulu Babeloru*.“

Dlui *T. Nicóra* in F. -- Semestrulu DTale ti l'am inregistratu dela 1. Ianuaru si nu dela 1. Martisioru, pentru a ne scuti de confusiunile eventuali. Speramu cà vei aplacádá ingrigirea nóstra.

Dlui *G. S.* in *Sabiu* -- Amu prímitu abonamentulu dlui *G. P.* d'in C. si l'amu aplicatu pentru intregulu anu. Multumire profunda pentru urarea de deplin'a reinsanctosiare.